

О. В. КАЛАШНИК, С. Е. МОРОЗ

Полтавська державна аграрна академія

О. В. КИРИЧЕНКО

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ БАЗ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Мета статті – показати можливості використання інформаційних баз в інтернет-середовищі для ідентифікації імпортованої косметичної продукції. Право покупців на належну якість продукції порушується, оскільки реквізити маркування на сучасній упаковці товарів не дають можливості зробити компетентний вибір потрібного косметичного засобу. На косметичному засобі, що обраний об'єктом дослідження, нанесений не повний обсяг обов'язкової інформації, що не відповідає вимогам нормативних документів. Під час ідентифікації за допомогою інформаційних web-ресурсів було встановлено справжність тонального крему.

Ключові слова: косметичні засоби, тональний крем, ідентифікація, маркування.

O.V. KALASHNYK, S.E. MOROZ

Poltava State Agrarian Academy

O.V. KYRYCHENKO

Poltava University of Economics and Trade

PRACTICAL ASPECTS OF USING DATABASES TO IDENTIFY COSMETICS PRODUCTS

The purpose of the article is to show the possibilities of using information bases in the Internet environment for the identification of imported cosmetic products. The right of buyers to the proper quality of products is violated, as the requisites of marking on modern packaging of goods do not allow making a competent choice of the desired cosmetic product. The rapid pace of development of innovative developments in the cosmetic industry requires constant updating of the information base. The use of such information and its prompt dissemination can be one of the means of preventing counterfeiting of cosmetic products. Tonal creams are widely used today because cosmetics play a big role in every woman's life, but their quality needs to be clarified. The object of study – accessible to modern consumers means of identification of a tonal cream. The basic information about the object is printed in a typographic way on the bottle itself, on sticky labels with the requisites of marking; the list of constituents of the tonal cream is under the label. Information falsification implies inaccurate information such as product name; trademark, company name, trademark; country of origin of the product; manufacturer and its mailing address; quantitative characteristics of the product; raw material or component composition of the product; date of manufacture, terms, and conditions of sale or storage. Analysis of the marking details showed that the cosmetic product contains not a full amount of mandatory information, which does not meet the requirements of regulatory documents. In addition to the mandatory labeling details, other details are also included on the label. A bar code analysis showed that this compact cosmetic product was manufactured legally and was not rigged. Analysis of the ingredients of the tonal cream showed that they have a safety index of 0 to 4. The average safety index has groups of components that can irritate the skin and mucous membranes and are allergens. Authentication of the tonal cream was established using information Web-resources. Using the information resources, the party number set the date of manufacture of the cosmetic product and compared it with the data indicated on the packaging of the tonal cream.

Keywords: cosmetics, tonal cream, identification, labeling

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями Перший тональний крем, наближений за своїм складом і дією до засобів, до яких звикли сучасні жінки, був винайдений відомою компанією «Max Factor» спеціально для нанесення як гриму на шкіру акторів. Однак його здатність приховувати недоліки і надавати шкірі красивий відтінок був помічений жінками і новий засіб швидко набув приголомшливої популярності [1].

Поки що сучасна наука альтернативи пудрі і тональному крему не винайшла. Ці косметичні засоби залишаються основою макіяжу та використовуються для вирівнювання шкіри, роблять її бархатистою і м'якою. Щороку провідні косметичні компанії випускають на ринок «покрашені» версії своїх торішніх «нових поліпшених» помад, тональних основ, пудр і кремів.

Тональні креми широко використовуються на сьогоднішній день, адже косметика грає велику роль у житті кожної жінки, але питання їхньої якості потребує з'ясування. Адже для споживача проблема вибору на ринку товарів і послуг часто сполучена з дефіцитом інформації про реальні якості продукції. Все це зумовлює актуальність проведення дослідження за обраною темою.

Необхідною умовою для задоволення попиту населення є не тільки постійний аналіз та контроль якості продукції. А якщо взяти до уваги те, що значна частка парфумерної продукції імпортується, то питання проведення їх ідентифікації є досить актуальним і своєчасним.

Аналіз останніх досліджень чи публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Дослідження теоретичних і практичних аспектів асортименту, споживчих властивостей та якості парфумерно-косметичних товарів, а також впливу різноманітних чинників та їх якості висвітлено у роботах Вілкової С. А. [2], Яковлевої Л. А. [3], Марголіної А. А. [4], Пешук Л. В. [5], Луців Н. В. [6], Анненкової Н. Б. [7], Гудзь О. Є. [8], Байцар Р. І., Кордіяки Ю. М., Зеліско Ю. М. [9–12] тощо. Методологічним засадам ідентифікації товарів присвячені роботи Полікарпова І. С. [13, 14], Шумського О. В. [15, 16], Осипенко Н. І. [17], Коломієць Т. М., Мережко Н. В., Осієвської В. В. [18], Вілкової С. А., Свеколишкової О. Ю. [19], Байцар Р. І., Кордіяки Ю. М. [20] тощо. Проте зазначимо, що дедалі безсумнівна

актуальність ідентифікації товарів і косметичних виробів зокрема потребує подальших вивчень.

Як відомо, засоби ідентифікації косметичних виробів поділяють на групи, що наведені на рис. 1.

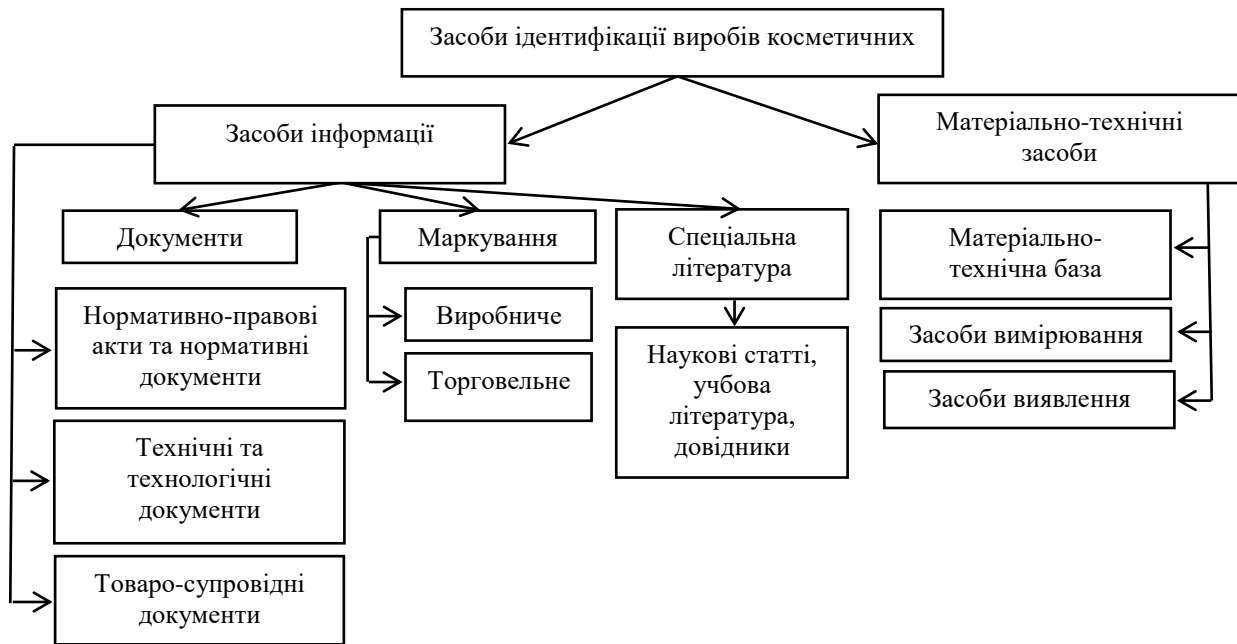

Рис. 1. Засоби ідентифікації виробів косметичних (складено за джерелом [21])

Вимоги щодо якості виробів косметичних для макіяжу в Україні регламентує ДСТУ 4774:2007 «Вироби косметичні для макіяжу на жировосковій основі. Загальні технічні умови» [22], що поширюється на вироби декоративної косметики на жировосковій основі, призначені для макіяжу і догляду за шкірою, очима та губами.

На основі реквізитів маркування, які зазначені на сучасній упаковці товару і косметичних засобів зокрема, покупець іноді не в змозі зробити компетентний вибір потрібного косметичного засобу, чим порушується відповідне право на належну якість продукції. Окрім того, інформація для споживачів, що вказана на косметичних засобах, повинна бути необхідною, достовірною, доступною, достатньою, своєчасною.

Окрім того, інформацію щодо вмісту 412 речовин, які заборонені для застосування як сировина косметична та не повинні входити до складу косметичних засобів, містять Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості [23].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Наразі на ринку часто зустрічаються товари, що мають неточну або перекручену інформацію щодо складу та властивостей товару. Такі товари є фальсифікованими, а фальсифікацію відносять до інформації, яка «забезпечується» спотворенням (усвідомленою зміною) інформаційних даних у маркуванні. За даними [16] важливою проблемою сучасного товарного ринку є наявність великої кількості фальсифікованих товарів – від 5 до 90% обсягу торгового обігу за різними групами товарів. Ринку потребує простих механізмів визначення та підтвердження справжності товарів. Для косметичної продукції ця проблема стоїть досить гостро. Швидкі темпи розвитку інноваційних розробок у косметичній галузі, використання поряд з традиційними нових компонентів (наприклад, речовини, які зв'язують вологу; нові активні речовини; сонцезахисні фільтри тощо), їх поширення у світі, вимагають постійного оновлення інформаційної бази. Використання такої інформації, її швидке оперативне поширення можуть бути одним із засобів запобігання фальсифікації виробів косметичних.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою написання статті є на прикладі імпортованої косметичної продукції показати можливість використання інформаційних баз в інтернет-середовищі для їх ідентифікації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. За даними [17] стверджується, що при інформаційній фальсифікації свідомо спотворюються чи вказуються неточно такі дані: найменування (назва) товару; торгова марка, фірмова назва, товарний знак чи логотип виробника; країна походження товару; фірма-виробник товару та її поштова адреса; кількості

Рис. 2. Фотографічне зображення флакону з упаковкою тональним кремом «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

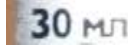

характеристики виробу; сировинний чи компонентний склад виробу; дата виготовлення, терміни та умови реалізації чи зберігання тощо. Розглянемо на прикладі об'єкта даного дослідження – тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» засоби ідентифікації, які доступні сучасним споживачам. На флаконі, в який упакований тональний крем «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal», були нанесені типографським способом реквізити (рис. 2).

Як видно на фотографічному зображенні, на флакон з упакованим тональним кремом «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» нанесені клейкі етикетки із реквізитами маркування. На етикетці зазначено, що перелік складників тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» знаходиться під етикеткою (рис. 3).

Аналіз реквізитів маркування тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» поданий в таблиці 1.

Таблиця 1

Аналіз реквізитів маркування тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

№	Назва реквізиту маркування	Характеристика реквізиту маркування	Відповідність вимогам НД
1	2	3	4
Обов'язкові реквізити, що регламентують НД			
1	Назва і призначення виробу	Тональний крем для обличчя «Совершенное слияние», адаптується до кольору та текстури обличчя	Відповідає
2	Назва виробника і його місцезнаходження (юридичну адресу) і/або місця виготовлення продукції	Жене Парі, Лю Ди Параді, 3, Орм, 45144 Сен Жан Де ЛяРуель Седекс Франція	Відповідає
3	Товарний знак виробника		Відповідає
4	Код (номер) партії	16PN00	Відповідає
5	Маса нетто, г, об'єм, см ³ (мл)		Відповідає
6	Термін придатності	12 місяців після початку використання	Відповідає
7	Умови зберігання	Зберігати при температурі від -4°C до +25°C, уникаючи прямого потрапляння сонячних променів	Відповідає
8	Перелік складників	Присутній на пакуванні	Відповідає
9	Колір, номер тону, групи	Колір не вказують у разі використання безколірної або прозорої спожиткової тари	Відповідає
10	Дата виготовлення	11.2017	Відповідає
11	Позначка нормативного документу, згідно з яким виготовлено виріб	–	Не відповідає
12	Інформація про сертифікацію відповідно до законодавства країни, що реалізує ПК виробу	–	Не відповідає
Додаткові реквізити			
13	Штриховий код	3600520659718	–
14	Адреса для звернень в Україні	ТОВ «Лореаль Україна», вул. М. Грінченка 4, Київ, 03880, тел. (044) 390-55-35	–
15	Використати до	11.2025	–
16	Знак «Вага / об'єм нетто» вказує скільки продукт важить без упаковки		–
17	Єдиний знак обігу продукції на ринку держав-членів Митного союзу	 – European Asian Community	–
18	Екологічний знак «Der Grime Punkt», або «Зелена точка»		–
19	Реклама	Технология микрослияния, совершенный оттенок, естественные оттенки сливаются с тонами и полутонами Вашей кожи, совершенная кожа, ультратонкие пигменты обеспечивают ровное покрытие без «эффекта маски», увлажнение 24 часа	–

Аналіз реквізитів маркування показав, що на даному косметичному засобі нанесений не повний обсяг обов'язкової інформації, що не відповідає п. 5.1 ДСТУ 5010:2008 [24]. Окрім обов'язкових реквізитів маркування, що регламентує цей НД, на етикетці нанесені і інші реквізити. Штриховий код і упаковка – це два важливі нероздільні елементи, які супроводжують будь-який сучасний товар. Вони підкреслюють високі споживні властивості продукції, сприяють зростанню її конкурентоспроможності, зручності при реалізації, транспортуванню та зберіганню. Необхідною умовою етикетки європейської якості є наявність на ній штрих-коду, за допомогою якого здійснюється облік, контроль руху товару від виробника до споживача через мережу складів виробників, посередників, торговельних підприємств та транспортних компаній. За допомогою штрихового коду зашифровано інформацію про деякі з найбільш істотних параметрів продукції. Відповідно до Європейської системи кодування EAN кожному виду виробу привласнюється свій номер, що найчастіше складається з 13 цифр (EAN-13). На упакованні тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» нанесений штриховий код (рис. 4).

Рис. 3. Фотографічне зображення реквізитів маркування під етикеткою тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

Рис. 4. Фотографічне зображення штрихового коду, що зазначений на пакуванні тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

Під час аналізу маркування був перевірений штриховий код, зазначений на пакуванні тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» – 3600520659718. Перші дві цифри (36) означають країну походження (країну-виробника) товару – Франція Остання цифра (8) – контрольна, використовується для перевірки правильності зчитування штрихів коду. Розрахована контрольна цифра співпадає з контрольною цифрою, зазначеною на упакованні, що свідчить про те, що зразок тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» виготовлено законно. Країна-виробник (Франція), зазначена на упакованні даного косметичного компактного засобу збігається з кодом країни-виробника (36), вказаного на штрих-коді.

Зазначений на упакованні штриховий код тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» був перевірений на сайті <http://decode.org.ua/bar> [25] (рис. 5).

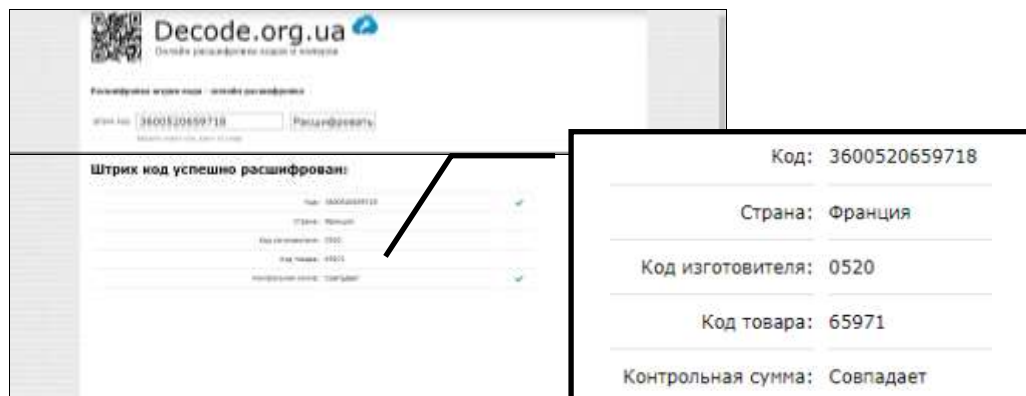

Рис. 5. Скриншот сайту decode.org.ua з розшифрованим штрихкоду тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

Дані сайту decode.org.ua чітко вказують на те, що країною-виробником тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» є Франція.

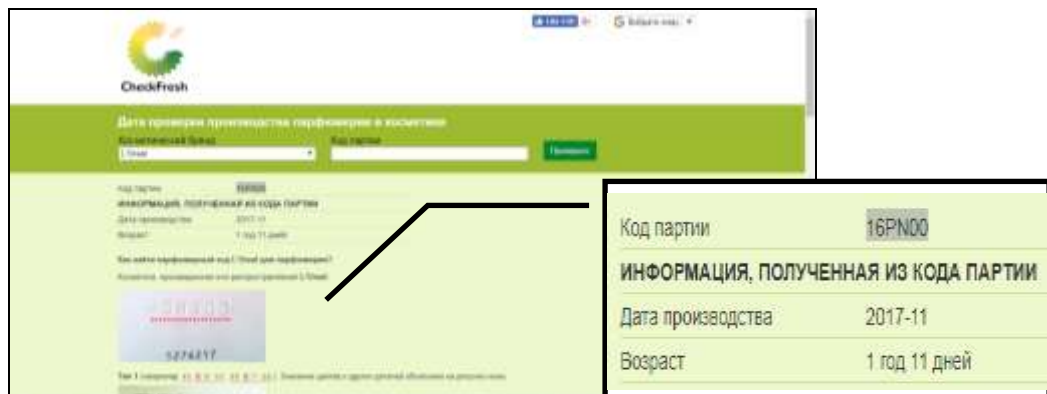

Рис. 6. Скриншот сайту checkfresh.com з розшифрованим дати виготовлення тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal»

Також, за допомогою даних сайту checkfresh.com [26] можна через номер партії встановити дату виготовлення косметичного засобу і порівняти її з даними, що зазначені на пакуванні тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» (рис. 6).

Отже, за даними сайту checkfresh.com дата виготовлення тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» 11.2017 відповідає номеру партії 16PN00 та даним, що зазначені на пакуванні.

Окрім того, для ідентифікації та перевірки справжності продукції на офіційному сайті «L'Oreal» було перевірено інформацію про даний косметичний засіб. Порівняння даних офіційного сайту «L'Oreal» та об'єкту дослідження дало змогу встановити, що тональний крем «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» відповідає заявленому на сайті.

Потім, відповідно до інформації міжнародних експертів, установ і публікацій [27, 28], проаналізовано склад тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» та з'ясовано, що інгредієнти косметичних засобів мають індекс безпеки від 1 до 9. Аналіз реквізитів маркування тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» дав змогу узагальнити інформацію та звести її в таблицю 2.

Таблиця 2

Функції та індекс безпеки інгредієнтів складу тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» [27, 28]

Назва інгредієнту	Функція, яку виконує інгредієнт	Індекс безпеки
Aqua/Water,	Розчинник	1
Dimeticone (Polydimethylsiloxane)	Пом'якшувач	1
Isododecane	Емомент (пом'якшувач), розчинник (солубелізатор)	1
Cyclohexane	Розчинник (солубелізатор)	0
Glycerine	Емульгатор	0
PEG-10 Dimethicone	Пом'якшувач, силіконова ПАР	3
Methyl methacrylate crosspolymer	Регулятор в'язкості, зволожувач	1
Butylene glycol		1
Synthetic fluorophillogopite		1
Disteardimonium Hectorite		1
Hydroxyethylpiperazine ethane sulfonic acid		1
Cetyl PEG/PPG-10/1 Dimethicone	Емомент (пом'якшувач)	3
Hexyl laurate		1
Sodium chloride	Структуруотворювач (загущувач)	1
Polyglyceryl-4 Isosterate	Емульгатор	1
Caprylylglycol		1
Disodium stearyl glutammate		1
Phenoethanol	Консервант	4
Tocopherol	Антиоксиданти	1
Panthenol	Антистатик, зволожувач	1
Aluminium hydroxite	Антиоксиданти	1
Hydroxyethyl urea	Кондиціонер для шкіри, вологоутримувач	1
Hudrated silica	Контроль в'язкості	1
Methicone	Антистатик, пом'якшувач	1
MAY CONTAIN		
CI 77891 / Titanium dioxide	Пігмент, загусник	0
CI 77491	Пігменти, барвники	2
CI 77492 / Iron oxides		2
CI 77499/ Iron oxides		2
CI 15985 / Yellow 6 lake		1
CI 42090 / Blue 1 lake		3
CI 77510 / Ferric ammonium ferrocyanide		4
CL45410 / Red 7](F.I.L. B167167/1)		1
Mica	Пігмент, барвник, наповнювач (в т.ч. мінеральні)	2

Аналіз інгредієнтів тонального крему «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» показав, що вони мають індекс безпеки від 0 до 4. Середній індекс безпеки мають такі групи складників:

- Phenoethanol – подразнює шкіру, алерген;
- PEG-10 Dimethicone – подразнює шкіру та слизові, алерген;
- Cetyl PEG/PPG-10/1 Dimethicone – подразнює шкіру та слизові;
- CI 77510 / Ferric ammonium ferrocyanide – потенційний подразнювач;
- CI 42090 / Blue 1 lake – алерген.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, аналіз реквізитів маркування дав змогу стверджувати, що тональний крем «Alliance Perfect» ТМ «L'Oreal» не відповідає вимогам ДСТУ 5010:2008 [24]. Окрім того, аналіз зазначеного на пакуванні

штрихового коду показав, що даний компактний косметичний засіб виготовлено законно, тобто його не фальсифіковано.

Підприємствам, що імпортують косметичну продукцію, по-перше, під час укладання контрактів з іноземними фірмами вносити пункт щодо зобов'язання маркування за чинними в країні нормативними документами косметичної продукції, яка ввозиться на митну територію України. Це дасть змогу оперативно ідентифікувати продукцію. По-друге, імпортерам слід використовувати інформаційні бази, які включають відкритий доступ до інформації через інтернет для оперативної ідентифікації виробів.

Після узагальнення даних науковців, виробників, нормативних документів створити електронну базу даних, яка б містила інформацію щодо небезпечних речовин, які можуть нанести шкоду здоров'ю споживачів.

Література

1. Тональний крем. История тонального крема [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cosmetology-info.ru/6379/makeup-Tonalnyy-krem>.
2. Вилкова С. А. Товароведение и экспертиза парфюмерно-косметических товаров : учебник для вузов / С. А. Вилкова. – М. : Деловая литература, 2004. – 286 с.
3. Яковлева Л. А. Товароведение парфюмерно-косметических товаров : учеб. для вуз. / Л. А. Яковлева, Г. С. Кутакова. – СПб : Издательство «Лань», 2001. – 256 с.
4. Марголина А. А. Новая косметология / А. А. Марголина, Е. И. Эрнандес, О. Э. Зайкина. – М. : ИД «Косметика и медицина», 2000. – 206 с.
5. Пешук Л. В. Технологія парфюмерно-косметичних продуктів / Л. В. Пешук, Л. І. Бавіка, І. М. Демідов. – К. : Центр навч. літ-ри, 2007. – 376 с.
6. Луців Н. В. Товарознавчі аспекти дослідження ринку парфюмерних виробів в Україні / Н. В. Луців // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.4. – С. 252–261.
7. Анненкова Н. Б. Парфюмерно-косметичні товари / Н. Б. Анненкова, Я. А. Попова, В. І. Бідаш. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 244 с.
8. Гудзь О. Є. Критерії безпеки парфюмерно-косметичної продукції / О. Є. Гудзь // Харчова і переробна промисловість. – 2000. – № 5-6. – С. 26-27.
9. Байцар Р. І. Розвиток методів випробувань косметичних засобів / Р. І. Байцар, Ю. М. Кордіяка // Technical Using of Measurement – 2016 : матеріали Всеукр. наук.-техн. конф. молодих вчених у царині метрології, 1–5 лютого 2016 р. : тези доповіді. – Київ : Академія метрології України, 2016. – С. 53–56.
10. Байцар Р. І. Концептуальні підходи до виробництва косметичної продукції та її нормативного забезпечення / Р. І. Байцар, Ю. М. Кордіяка // Проблеми розвитку та впровадження систем управління, стандартизації, сертифікації, метрології в регіонах України : матеріали I Всеукр. наук.-практ. та студ. конф., 24–26 травня, 2011 р. : тези доповідей. – Донецьк : ДНТУ, 2011. – С. 260–262.
11. Кордіяка Ю. М. Проблеми технічного регулювання косметичної галузі / Ю. М. Кордіяка, Р. І. Байцар // Стандартизація, сертифікація, якість. – 2016. – № 2. – С. 38–44.
12. Байцар Р. І. Забезпечення якості косметичних засобів / Р. І. Байцар, Ю. М. Зеліско // Стратегія якості в промисловості та освіті : VI Міжнар. наук.-практ. конф., 4–11 червня 2010 р. : доповідь. – Варна, Болгарія, 2010 р. – Том. 1 (4). – С. 82–85.
13. Полікарпов І. С. Ідентифікація товарів : [підручник] / І. С. Полікарпов, А. П. Закусілов. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 344 с.
14. Полікарпов І. С. Товарна інформація – сучасний напрям розвитку теоретичних основ товаровознавства / І. С. Полікарпов, О. В. Шумський // Вісник КНТЕУ. Спецвипуск матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Науки про торгівлю». – 2005. – № 2. – Частина II. – С. 18–23.
15. Шумський О. В. Товарна інформація та її роль в інформаційному забезпеченні діяльності на ринку товарів та послуг / О. В. Шумський, І. С. Полікарпов : матеріали міжнародної науково-практичної конференції 24-25 жовтня 2002 року «Товари XXI століття». – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2002. – Ч. 1. – С. 11–15.
16. Шумський О. В. Теоретичні аспекти інформаційного забезпечення товарів [Електронний ресурс] / О. В. Шумський // Вісник Львівської комерційної академії. Серія товаровознавча. – 2011. – Вип. 12. – С. 82–87. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_2011_12_20.
17. Осипенко Н. І. Інформаційна фальсифікація товарів і комплексне інформаційне забезпечення як захист від неї [Електронний ресурс] / Н. І. Осипенко // Вісник Львівської комерційної академії. Серія товаровознавча. – 2011. – Вип. 12. – С. 26–29. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_2011_12_7.
18. Методологічні засади ідентифікації споживчих товарів / Т. Коломієць, Н. Мережко, В. Осієвська // Товари і ринки. – 2012. – № 2. – С. 48–53. – Режим доступу : <http://tr.knteu.kiev.ua/files/2012/14/7.pdf>.
19. Вилкова С. А. Практика идентификации парфюмерно-косметических товаров / С. А. Вилкова, О. Ю. Свекольщикова // Сертификация. – 2001. – № 4. – С. 36–39.
20. Байцар Р. І. До питання фальсифікації косметичних засобів / Р. І. Байцар, Ю. М. Кордіяка // Метрологія, технічне регулювання та забезпечення якості : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф, 8-9 жовтня 2015 р. : тези доповіді. – Одеса, 2015. – С. 32-33.
21. Средства идентификации товаров [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://studwood.ru/891030/marketing/sredstva_identifikatsii_tovarov#78.
22. Вироби косметичні для макіяжу на жировосковій основі. Загальні технічні умови : ДСТУ

- 4774:2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://dnaop.com/html/34026/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4774_2007.
23. Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0027588-99>.
24. Продукція парфумерно-косметична. Пакування, маркування, транспортування і зберігання : ДСТУ 5010:2008. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 10 с.
25. Онлайн расшифровка кодов и номеров [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decode.org.ua/bar>.
26. Дата проверки производства парфюмерии и косметики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.checkfresh.com/loreal.html>.
27. Анализ косметики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cosdna.com/eng/ingredients.php>.
28. База данных косметических компонентов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cosmabase.ru/handbook>.

References

1. Tonalnyj krem. Istoriya tonalnogo krema [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <https://cosmetology-info.ru/6379/makeup-Tonalnyy-krem>.
2. Vil'kova S. A. Tovarovedenie i ekspertiza parfjumerno-kosmeticheskikh tovarov : uchebnyk dlya vuzov / S. A. Vil'kova. – M. : Delovaya literatura, 2004. – 286 s.
3. Yakovleva L. A. Tovarovedenie parfjumerno-kosmeticheskikh tovarov : ucheb. dlya vuz. / L. A. Yakovleva, G. S. Kutakova. – SPb : Izdatel'stvo «Lan», 2001. – 256 s.
4. Margolina A. A. Novaya kosmetologiya / A. A. Margolina, E. I. Ermandes, O. E. Zajkina. – M. : ID «Kosmetika i medicina», 2000. – 206 s.
5. Peshuk L. V. Tekhnologiya parfjumerno-kosmeticheskikh produktiv / L. V. Peshuk, L. I. Bavika, I. M. Demidov. – K. : Tsentr navch. lit-ry, 2007. – 376 s.
6. Lutsiv N. V. Tovaroznavchi aspekty doslidzhennia rynku parfjumerykh vyrobiv v Ukraini / N. V. Lutsiv // Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. – 2013. – Vyp. 23.4. – S. 252–261.
7. Annienkova N. B. Parfjumerno-kosmetichni tovary / N. B. Annienkova, Ya. A. Popova, V. I. Bidash. – Luhansk : Vyd-vo DZ «LNU imeni Tarasa Shevchenka», 2013. – 244 s.
8. Hudz O. Ye. Kryterii bezpeky parfjumerno-kosmetichnoi produktsii / O. Ye. Hudz // Kharchova i pererobna promyslovist. – 2000. – № 5-6. – S. 26-27.
9. Baitsar R. I. Rozvytok metodiv vyprobuvan kosmetichnykh zasobiv / R. I. Baitsar, Yu. M. Kordiiaka // Technical Using of Measurement – 2016 : materialy Vseukr. nauk.-tekhn. konf. molodykh vchenykh u tsaryni metrolohii, 1–5 liutoho 2016 r. : tezy dopovidi. – Kyiv : Akademiia metrolohii Ukrainy, 2016. – S. 53–56.
10. Baitsar R. I. Kontseptualni pidkhody do vyrobnytstva kosmetichnoi produktsii ta yii normatyvnoho zabezpechennia / R. I. Baitsar, Yu. M. Kordiiaka // Problemy rozvytku ta vprovadzhennia system upravlinnia, standartyzatsii, sertyfikatsii, metrolohii v rehi onakh Ukrainy : materialy I Vseukr. nauk.-prakt. ta stud. konf., 24–26 travnia, 2011 r. : tezy dopovidei. – Donetsk : DNTU, 2011. – S. 260–262.
11. Kordiiaka Yu. M. Problemy tekhnichnoho rehuliuвання kosmetichnoi haluzi / Yu. M. Kordiiaka, R. I. Baitsar // Standartyzatsiia, sertyfikatsiia, yakist. – 2016. – № 2. – S. 38–44.
12. Baitsar R. I. Zabezpechennia yakosti kosmetichnykh zasobiv / R. I. Baitsar, Yu. M. Zelisko // Stratehiia kachestva v promyshlenosti y obrazovanny : VI Mizhnar. nauk.-prakt. konf., 4–11 chervnia 2010 r. : dopovid. – Varna, Bolhariia, 2010 r. – Tom. 1 (4). – S. 82–85.
13. Polikarpov I. S. Identyfikatsiia tovariv : [pidruchnyk] / I. S. Polikarpov, A. P. Zakusilov. – K. : Tsentr navchalnoi literatury, 2005. – 344 s.
14. Polikarpov I. S. Tovarna informatsiia – suchasnyi napriam rozvytku teoretichnykh osnov tovaroznavstva / I. S. Polikarpov, O. V. Shumskiy // Visnyk KNTEU. Spetsvypusk materialiv mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii «Nauky pro torhivliu». – 2005. – № 2. – Chastyna II. – S. 18–23.
15. Shumskiy O. V. Tovarna informatsiia ta yii rol v informatsiinomu zabezpechenni diialnosti na rynku tovariv ta posluh / O. V. Shumskiy, I. S. Polikarpov : materialy mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii 24–25 zhovtnia 2002 roku «Tovary XXI stolittia». – Poltava : RVV PUSKU, 2002. – Ch. 1. – S. 11–15.
16. Shumskiy O. V. Teoretichni aspekty informatsiinoho zabezpechennia tovariv [Elektronnyi resurs] / O. V. Shumskiy // Visnyk Lvivskoi komertsii akademii. Seriia tovaroznavcha. – 2011. – Vyp. 12. – S. 82–87. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_2011_12_20.
17. Osypenko N. I. Informatsiia falsyfikatsiia tovariv i kompleksne informatsiine zabezpechennia yak zakhyst vid nei [Elektronnyi resurs] / N. I. Osypenko // Visnyk Lvivskoi komertsii akademii. Seriia tovaroznavcha. – 2011. – Vyp. 12. – S. 26–29. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_2011_12_7.
18. Metodolohichni zasady identyfikatsii spozhyvchykh tovariv / T. Kolomiiets, N. Merezko, V. Osievska // Tovary i rynky. – 2012. – № 2. – S. 48–53. – Rezhym dostupu : <http://tr.knteu.kiev.ua/files/2012/14/7.pdf>.
19. Vil'kova S. A. Praktika identifikatsii parfjumerno-kosmeticheskikh tovarov / S. A. Vil'kova, O. Yu. Svekolyshkova // Sertifikatsiia. – 2001. – № 4. – S. 36–39.
20. Baitsar R. I. Do pytannia falsyfikatsii kosmetichnykh zasobiv / R. I. Baitsar, Yu. M. Kordiiaka // Metrolohii, tekhnichne rehuliuвання ta zabezpechennia yakosti : materialy V Mizhnar. nauk.-prakt. konf., 8-9 zhovtnia 2015 r. : tezy dopovidi. – Odesa, 2015. – S. 32-33.
21. Sredstva identifikatsii tovarov [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : https://studwood.ru/891030/marketing/sredstva_identifikatsii_tovarov#78.
22. Vyrobny kosmetichni dlia makiiazhu na zhyrovoskovii osnovi. Zahalni tekhnichni umovy : DSTU 4774:2007 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://dnaop.com/html/34026/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_4774_2007.
23. Derzhavni sanitarni pravyla i normy bezpeky produktsii parfjumerno-kosmetichnoi promyslovosti [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0027588-99>.
24. Produktsiia parfjumerno-kosmetichna. Pakuvannia, markuvannia, transportuvannia i zberihannia : DSTU 5010:2008. – K. : Derzhspozhyvstandart Ukrainy, 2009. – 10 s.
25. Onlajn rasshifrovka kodov i nomerov [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://decode.org.ua/bar>.
26. Data proverki proizvodstva parfjumerii i kosmetiki [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.checkfresh.com/loreal.html>.
27. Analiz kosmetiki [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://cosdna.com/eng/ingredients.php>.
28. Baza dannykh kosmeticheskikh komponentov [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <https://cosmabase.ru/handbook>.

Рецензія/Peer review : 27.12.2019 р.

Надрукована/Printed : 14.1.2020 р.
Рецензент: д.х.н., проф. Сахно Т.В.